

**INSTITUTI KOMBËTAR I SHËNDETËSISË
PUBLIKE TË KOSOVËS**

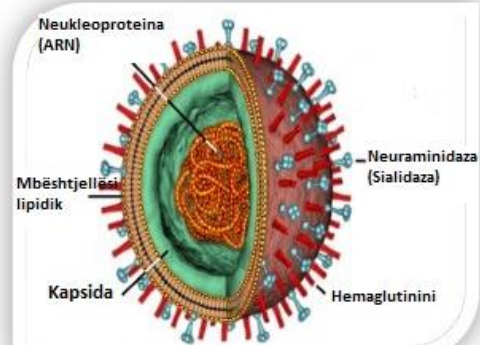
**NATIONAL INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH
OF KOSOVA**

**SITUATA EPIDEMIOLOGJIKE ME INFLUENCË SEZONALE DHE
PATOGENËT TJERË RESPIRATORË NË KOSOVË,
SEZONA 2024/2025 (JAVA 03-TË)**

Simptomet e Gripit përfshijnë:

- Temperaturë/ethe
- Kokëdhimbje
- Lodhje
- Kollë e thatë
- Dhimbje fyt
- Rrjedhje hundësh
- Dhimbje muskulare
- Simptome gastrointestinale, si
nauze dhe barkqitje

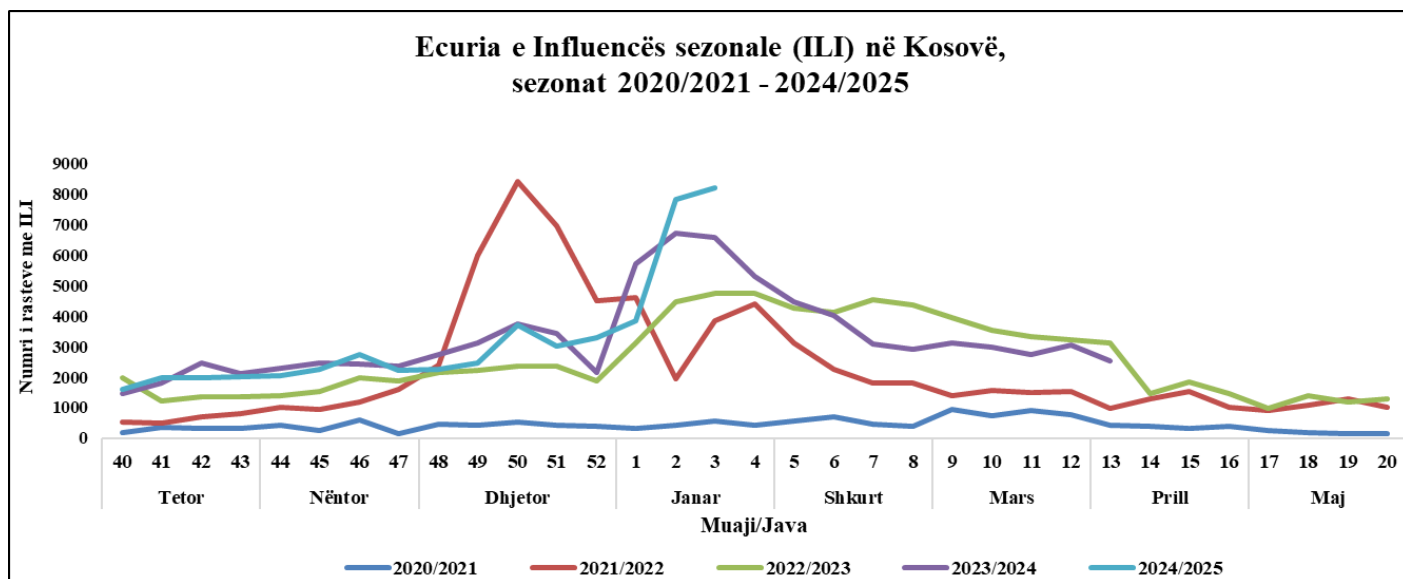
PËRMBLEDHJE

Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike gjatë tërë vitit bën mbikëqyrjen permanente të Influcencës sezonale (ILI), ARI dhe SARI me intensifikim të aktiviteteve gjatë sezonës përkatëse. Mbikëqyrja realizohet përmes hulumtimit aktiv dhe pasiv në institucione shëndetësore dhe terren.

**SITUATA EPIDEMIOLOGJIKE ME INFLUENCËN SEZONALE NË KOSOVË, 2020/2021 -
2024/2025**

Sipas grafikonit 1, ku janë paraqitur rastet e Influcencës sezonale (ILI) në 5 sezonat e fundit shohim se sezona 2024/2025 karakterizohet me numër më të lartë të rasteve të raportura, krahasuar me periudhën e njëjtë të sezonës 2023/2024 dhe fillim të aktivitetit nga java e 40-të, 2024/2025 (Graf.1).

Grafikoni.1

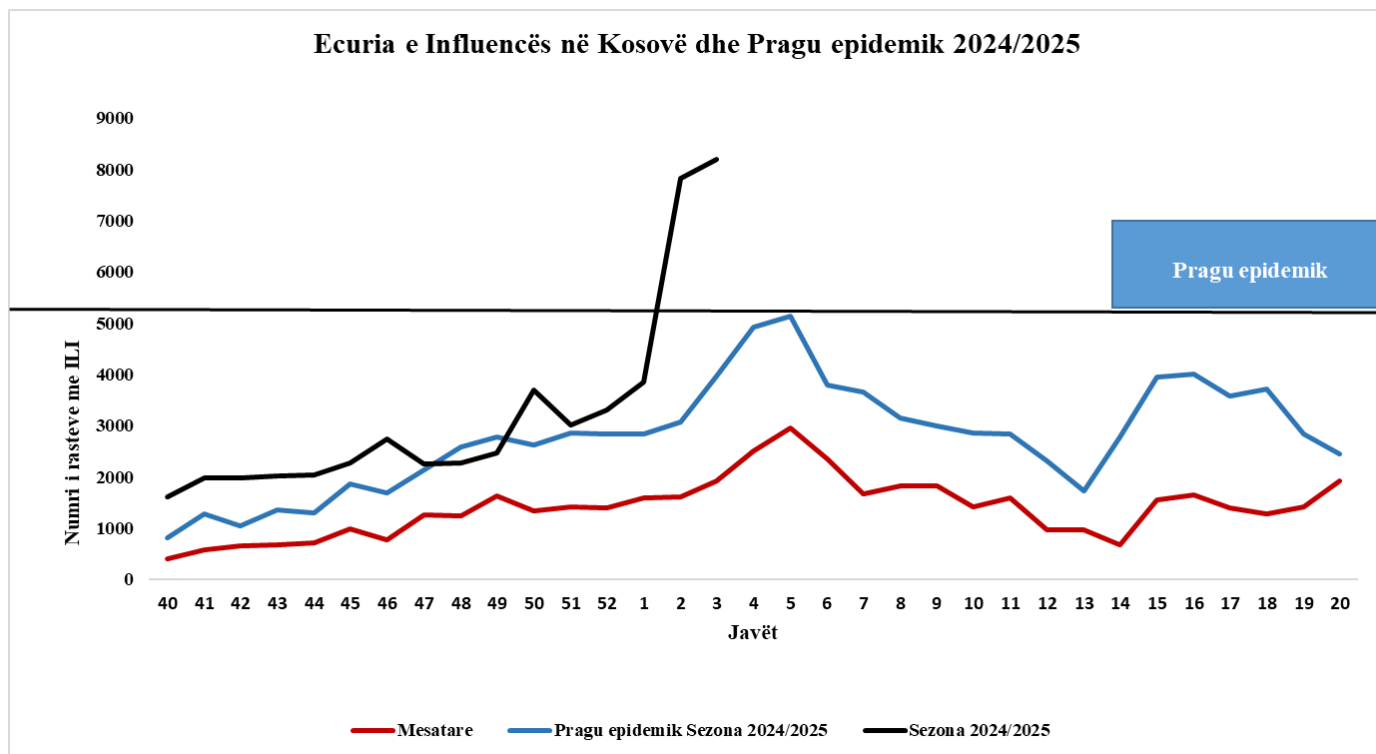
SITUATA EPIDEMIOLOGJIKE ME INFLUENCËN SEZONALE NË KOSOVË, 2024/2025 DHE PRAGU EPIDEMIK

Nga fillimi i sezonës, 30 shtator 2024 deri më 19 janar 2025 (java e 3-të) në Institutin Kombëtar të Shëndetësisë Publike të Kosovës janë raportuar 51,545 raste të Sëmundjes të ngjashme me Grip (ILI), 6,316 raste të Infeksioneve respiratore akute (ARI) dhe 78 raste me Infeksion të rëndë respirator akut (SARI).

Gjatë javës së 3-të (13.01.2025-19.01.2025) janë raportuar 8,199 raste ILI (Sëmundje e Ngjashme me Gripin), 499 raste ARI (Infeksion Respirator Akut) dhe 4 raste me SARI (Infeksion i Rëndë Akut Respirator).

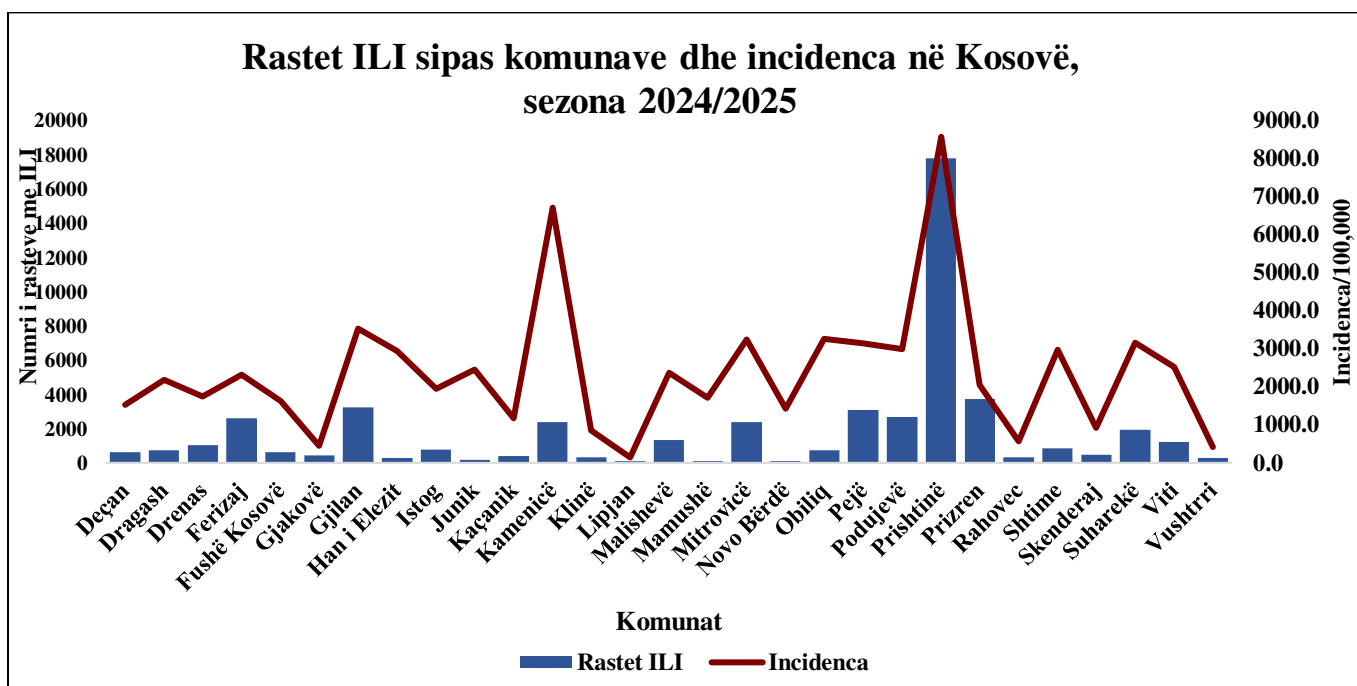
Intensiteti i Influencës sezonale sipas numrit të rasteve të raportuara për javën e 3-të paraqitet në aktivitetin e lartë të qarkullimit (rritje eksponenciale) dhe krahasur me javën e kaluar shënon rritje për 4.76%, kështu duke e kaluar pragu epidemik. (Graf.2)

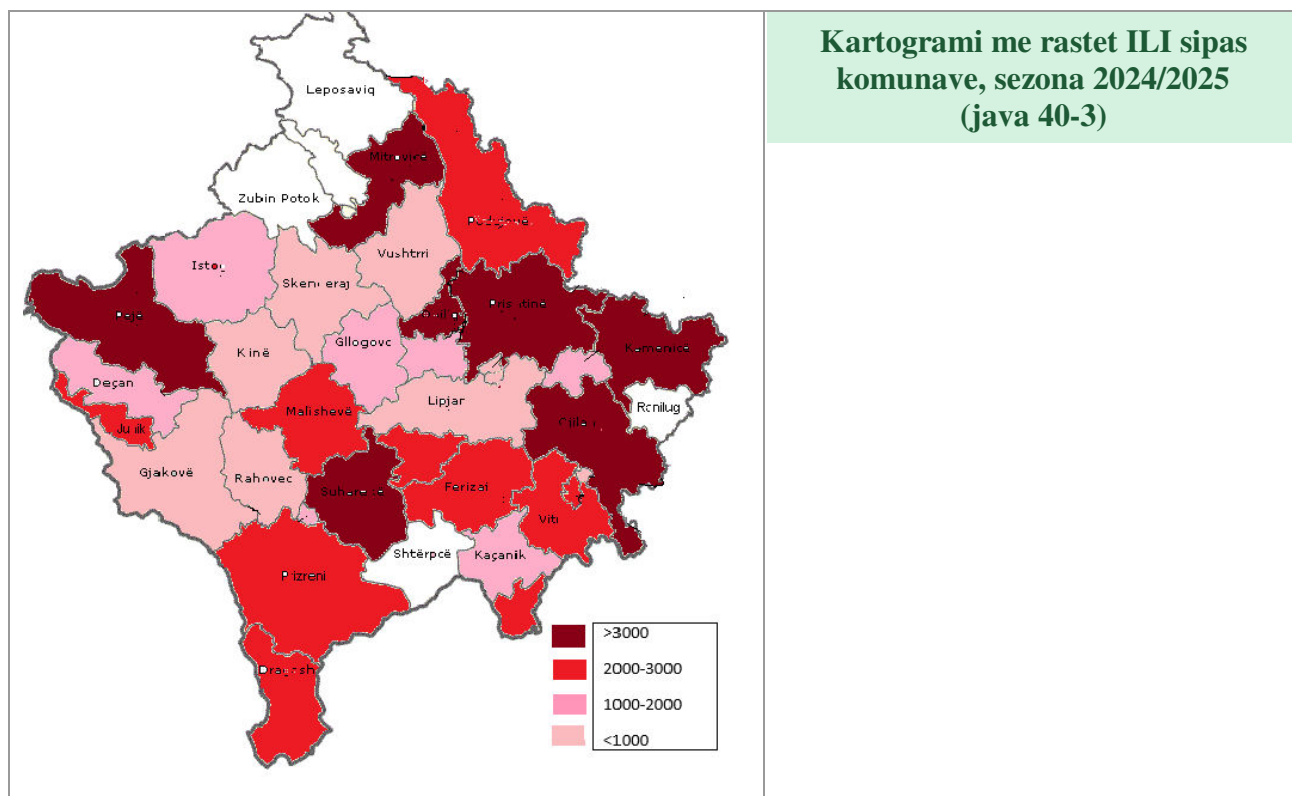
Grafikoni.2

Në grafikoni 3 shohim se në të gjitha komunat janë raportuar raste të dyshimta në Grip dhe sipas numrit të rasteve të raportuara, numër më të lartë kanë komuna e Prishtinës, Prizrenit, Pejës dhe Gjilanit ndërsa sipas Incidencës numër më të lartë të rasteve kanë komuna e Prishtinës dhe Kamenicës. (Graf.3).

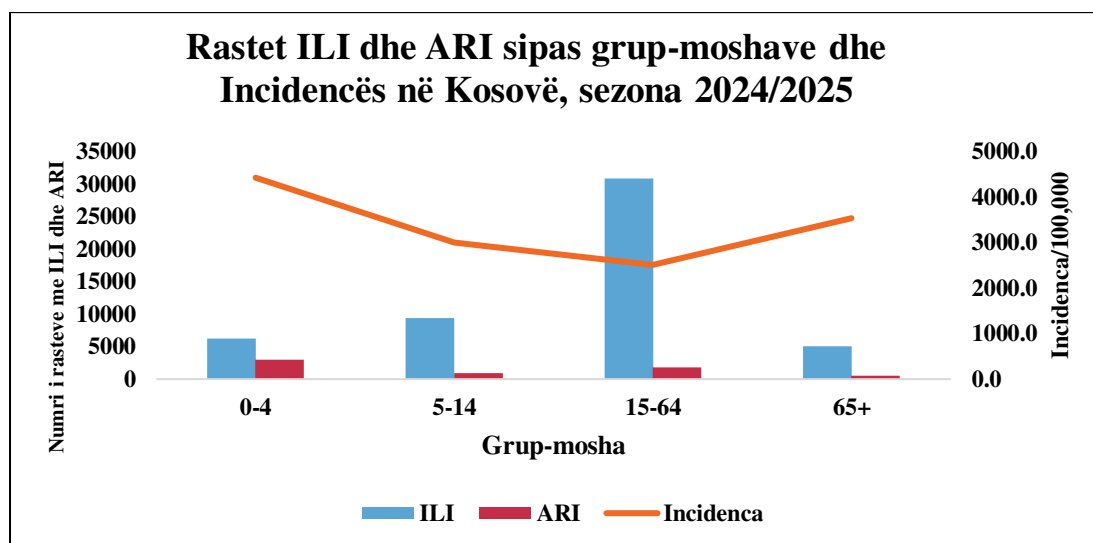
Grafikoni.3

Në raport me distribuimin e rasteve sipas grup-moshës dhe incidencës, nga numri total i rasteve të raportuara me ILI, shihet se të gjitha grup-moshat janë të atakuara mirëpo vërehet një numër më i madh i rasteve të grup-mosha 15-64 vjeç (Graph.4). Sa i përket rasteve me ARI, grup-mosha më e atakuar është 0-4 vjeç (2,961 raste) pastaj grup-mosha 15-64 vjeç (1,857 raste), 5-14 vjeç (955 raste) dhe grup-mosha 65+ vjeç (543 raste). (Graf.4)

Grafikoni.4

MBIKËQYRJA VIROLOGJIKE

Në laboratorin e Qendrës Kombëtare të Influcencës – IKSHPK nga fillimi i sezonës 2024/2025 deri me 23 janar 2025, janë testuar gjithsej 2,292 mostra nga pacientët e qendrave sentinel dhe jo sentinel si raste të dyshimta në ILI, ARI dhe SARI. Nga mostrat e testuara 1,148 (50.08%) prej tyre të dyshimta në SARS-CoV-2 dhe 1,144 (49.91%) të dyshimta në Influcencë dhe patogjenët tjerë respiratorë.

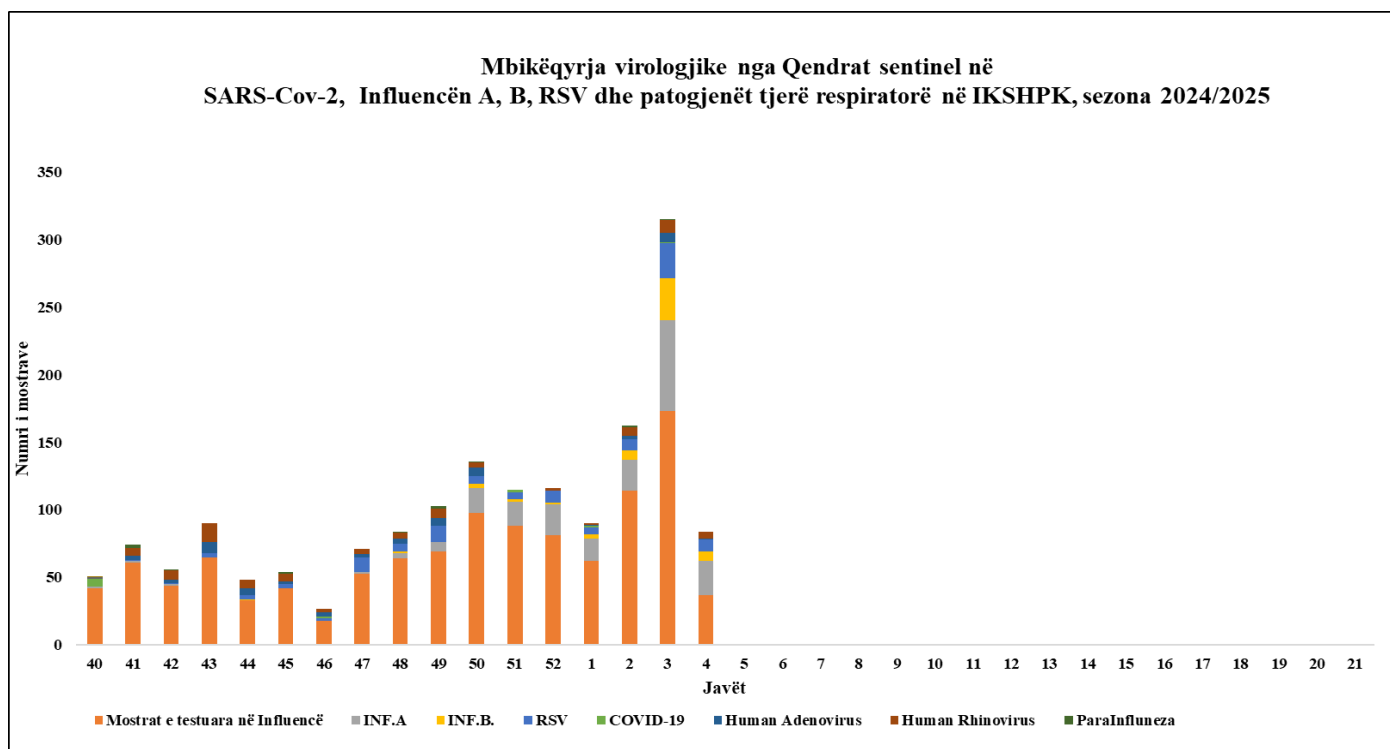
Gjatë kësaj periudhe në SARS-CoV-2 janë konfirmuar 11 prej tyre (0.95%).

Nga 1,144 mostrat e testuara në Influcencë dhe patogjenët tjerë respiratorë janë konfirmuar 262 raste me Influcencë A dhe B (pozitiviteti 22.90 %). Sipas tipit: me Influcencë A (206 raste apo 18.00%) dhe Influcencë B (56 raste apo 4.89%), sipas komunave: komuna e Prishtinës (95 raste), Fushë Kosovë (26 raste), Mitrovicë (20 raste), Vushtrri (16 raste), Malishevës (13 raste), Pejës (13 raste), Podujevës (11 raste), Lipjanit (11 raste), Drenas (10 raste), Ferizaj (9 raste), Obiliq (8 raste), Skenderaj (7 raste), Suharekë (4 raste), Rahovec (3 raste), Gjilan (3 raste), Viti (3 raste), Istog (2 raste), Klinë (2 raste), Shtime (2 raste), Gjakovë (2 raste) dhe me nga një rast komuna e Dragashit dhe Hani i Elezit kurse sipas grup-moshës: 0-4 vjeç (86 raste), 5-14 vjeç (48 raste), 15-29 vjeç (39 raste), 30-44 vjeç (25 raste), 45-60 vjeç (30 raste) dhe 60+ (34 raste).

Nga patogjenët tjerë respiratorë, janë konfirmuar: 110 mostra me RSV, 84 mostra me Human Rhinovirus, 53 mostra me Human Adenovirus, 10 mostra me Parainfluenza Virus dhe 3 mostra Metapneumovirus.

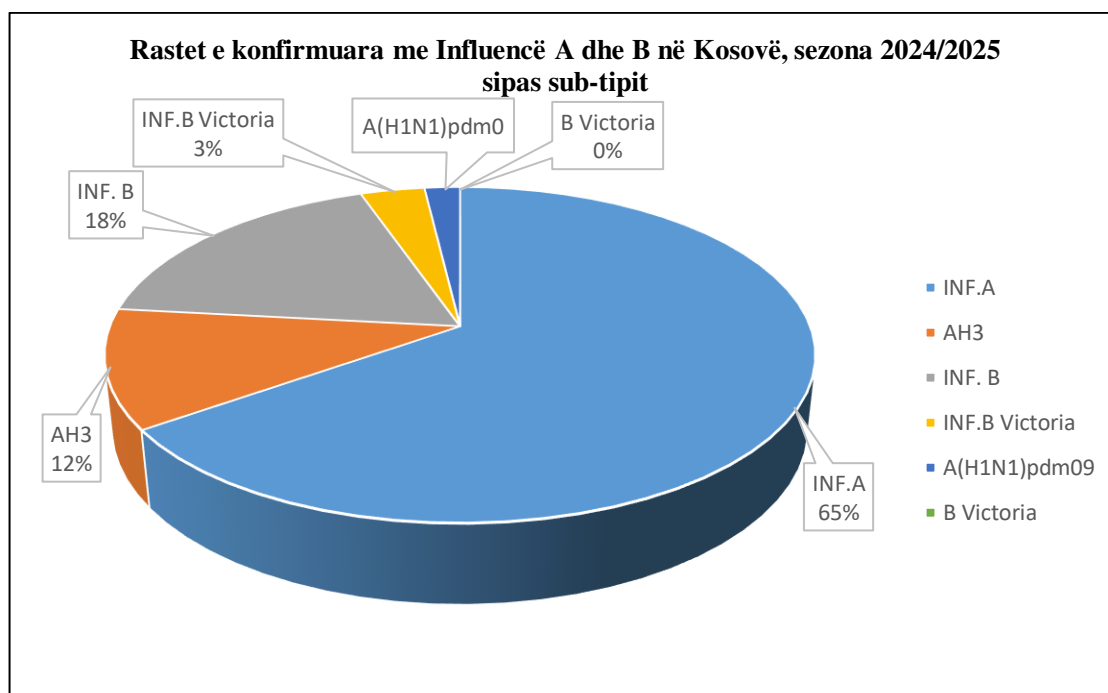
Nga 110 rastet pozitive në RSV (9.61%): 97 prej tyre i takojnë grup-moshës 0-4 vjeç, 10 raste i takojnë grup-moshës 5-14 vjeç, 65+ vjeç (3 raste) dhe 1 rast i takon grup-moshës 51-64 vjeç, kurse sipas komunave: Prishtinë (52 raste), Podujevë (15 raste), Fushë Kosovë (10 raste), Vushtrri (8 raste), Obiliq (4 raste), Mitrovicë (3 raste), Lipjan (4 raste), Drenas (4 raste), Malishevë (2 raste), Gjilan (2 raste), dhe me nga 1 rast komunat : Ferizaj, Gjakovë, Skenderaj, Suharekë, Klinë dhe Kaçanik.

Grafikoni.5

Sipas subtipit: me Influcencë A të pasubtipizuar janë 171 raste (65%), me subtipin AH3 janë 30 raste (12%), me subtipin AH1N1 janë 5 raste (2%), Influcencë B Victoria 9 raste (3 %) dhe Influcencë B të pasubtipizur janë 47 raste (18%).

Grafikoni.6

AKTIVITETET SEZONALE

IKSHPK/Departamenti i Epidemiologjisë bënë mbikëqyrjen e Influcencës gjatë tërë vitit, me intensifikim të saj gjatë sezonës përkatëse (java e 40 deri në javën e 20),

Përcjell situatën epidemiologjike me rastet ILI/ARI (javore) dhe rastet me SARI (në bazë ditore/alerti).

Bënë testimin laboratorik të mostrave në Departamentin e Mikrobiologjisë/Qendrën Kombëtare për Testimin e Influcencës.

Instituti Kombëtar ka apeluar te të gjithë Drejtorët Rajonal të Shëndetësisë Publike dhe punëtorët shëndetësor që të ngrisin nivelin e vigjilencës dhe raportimit të rasteve të dyshimta në të gjitha institucionet shëndetësore publike dhe private në Kosovë.

Ka rekomanduar tek Inspektorati shëndetësor dhe sanitar të mbikëqyrë të gjitha Institucionet shëndetësore të Kosovës, për të urdhëruar për obligimin ligjor të paraqitjes së sëmundjeve ngjitëse dhe rasteve të vdekjeve nga këto sëmundje.

Ka dhënë këshilla për popullatën për mbrojtjen nga sëmundja dhe njohjen e simptomeve të saj.

MASAT PËR PARANDALIMIN E PËRHAPJES SË VIRUSIT TË GRIPIT SEZONAL

Aktiviteti i gripit është në nivel të lartë krahasuar me sezonën paraprake dhe masat për parandalimin dhe kontrollin e infeksioneve respiratore janë:

Mbajtja e maskave.

Distanca fizike.

Higjiena e duarve.

Evitimi i kontakteve të afërta me individë të sëmurë.

Redukimi i vizitave të familjarëve tek personat e hospitalizuar (SHSKUK, Spitalet rajonale).

Evitimi i vendeve të mbyllura dhe të mbingarkuara me njerëz.

Ushqimi i shëndetshëm me shumë vitamina.

Aktiviteti fizik dhe gjumë i mjaftueshëm.

Personat e sëmurë të qëndrojnë në shtëpi.

- Pastrimi dhe dezinfektimi i mjediseve ku qëndroni.
- Mbulimi i hundës dhe gojës me një shami gjatë teshtitjes dhe kollitjes si dhe hudhja më pas në vend të sigurt.
- Larja e duarve shpesh me ujë dhe sapun, ose solucione duarsh me alkool.
- Sytë, hunda dhe goja të mos preket me duar të kontaminuar, pasi virusi përhapet në këtë mënyrë.
- Pastrimi dhe dezinfektimi i sipërfaqeve dhe objekteve që mund të jenë kontaminuar nga virusi.

Konsultimi me mjekun për mjekimin me barna kundër gripit, të cilat duhet të merren vetëm me rekomandimin e mjekut

Medikamentet kundër gripit duhet të fillohen brenda 48 orëve të para të fillimit të sëmundjes për të pasur efektivitet të lartë.

Ato mund të parandalojnë edhe komplikimet e rënda që mund të vijnë nga gripit.

Mënyra më efikase për parandalimin e virusit të gripit është Vaksinimi me vaksinën kundër gripit.

- Vaksinimi mbron vetë personin dhe ndihmon në parandalimin e përhapjes së gripit.
- Vaksinimi kundër gripit sezonal bëhet në muajt tetor–dhjetor.
- Efekti i vaksinës fillon 1 deri 2 javë pas marrjes dhe mbrojtja vazhdon rreth një vit pas vaksinimit.

VAKSINIMI

Ministria e Shëndetësisë në bashkëpunim me IKSHPK në fillim të sezonës së gripit 2024/2025 ka siguruar 85,000 doza të vaksinës sezonale. Nga 30 shtatori 2024 deri me 10 janar 2025 janë administruar 64,011 doza. Prej tyre sipas grupeve të rrezikut: 42,844 janë administruar te grup-mosha mbi 65 vjeç, 19,687 me sëmundje kronike, 1,446 profesionistë shëndetësor, 3 gra shtatëzëna dhe 31 fëmijë (0-5 vjeç).

HOSPITALIZIMET

Gjatë javës së fundit nga rastet e hospitalizuara në Klinikën Infektive, Klinikën e Pediatriisë dhe spitalet rajonale janë raportuar 30 raste me ARI, 14 raste me ILI, 1 rast me Influenca B dhe 4 raste me SARI.

Nga klinika Infektive me datë 15.01.2025 përmes Sistemit të Mbikqyrjes së Sëmundjeve Ngjitëse, është raportuar një rast i vdekjes me Influcencë A, i gjinisë mashkull, 79 vjeç dhe me sëmundje kronike përcjellëse.

SITUATA EPIDEMIOLOGJIKE NË RAJON DHE EVROPË

INFLUENCA SEZONALE JAVA 03/2025 NË EVROPË

Nga 20 shtete raportuese të aktivitetit të ILI dhe ARI, pesëmbëdhjetë prej tyre raportuan aktivitet mbi nivelin bazë. Aktiviteti i gripit mbetet i lartë, me 19 shtete që raportuan shkallë të pozitivitet në kujdesin primar, më të lartë se 10%. Që nga java 40, rreth 50% e rasteve të hospitalizuara me grip janë 65 vjeç ose më të vjetër. Të dhënat nga qendrat josentinel për infeksione të rënda respiratore (pranimet në spital, pranimi në njësinë e kujdesit intensiv dhe vdekjet) kanë vazhduar të rriten që nga java e 48.

Nga 276 mostra pozitive për grip nga mbikëqyrja ILI/ARI, 203 (74%) ishin Influcencë tip A, 63 (23%) ishin Influenca tip B dhe 10 (4%) nuk ishin të tipizuara. Nga 203 rastet me Influcencë A, 132 ishin të subtipizuar. Nga këto, 106 (80%) rezultuan si viruse A(H1N1) pdm09 dhe 26 (20%) si viruse A(H3N2). Të gjitha mostrat e Influcencës tip B që u raportuan ishin B/Victoria. Virusi i gripit tip B aktualisht dominon në Portugali dhe një dominim i përzier raportohet në Bullgari (A(H3)/B) dhe Spanjë (A(H1)pdm09/B), ndërsa shtetet e tjera raportuan dominim të Influcencës A ose të njërit prej subtipave të A.

Që nga java 51, shkalla e pozitivitetit për virusin respirator sinticjal (RSV) ka rënë gjatë dy javëve të fundit në kujdesin primar.

Që nga Java 40, rreth 70% e rasteve të infeksioneve respiratore akute të rënda (SARI) të lidhura me RSV janë fëmijë nën pesë vjeç, ndërsa rreth 20% janë individë 65 vjeç e më të vjetër. Pranimet në spital dhe në shërbimet intensive për shkak të RSV vazhdojnë të mbeten të larta.

Aktiviteti i SARS-CoV-2 në kujdesin primar dhe në spitale ka vazhduar të bjerë ose të mbetet i qëndrueshëm në nivelin e BE/EEA në javët e fundit.

Përcaktimet e EuroMOMO për mortalitetin e tepërt të javës, për të gjithë shkaktarët e vdekjes, kanë treguar një trend të vazhdueshëm të vdekjeve të tepërta në rajon.

Burimi: https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/communicable-disease-threats-report-week-3-2025_0.pdf